

A jestli tak skvělá bytost jako ona, tam jen nosila vodu koním a poklízela nějaké staré bábě – což teprve ty ostatní! Nemohl se dočkat.

...A přitom zůstávají ženami, hrdlí se a žálí. Tam se mi bude líbit!

Zachytil nesmělý hlas. Co říká ta malá? Naklonil se blíž, až ucítil žár ohně na svých lících. Asi nechce, aby to její velitelka slyšela:

*„Kdyby si nedojel
při hvězdě poslední
budu ti sluníčkem
hned jak se rozední...“*

Jak rychle se na mě napojila! Zdejší civilizace je pokročilejší než ta naše! ...Převtělila se do ní Sappó, největší žena žen? Z jejích slov a pohledů pociťoval obdiv, sounáležitost, ale i nenaplněnou touhu!

Vstal, aby obešel ohniště a pochválil ji zblízka a přitom si ji pořádně prohlédl, přestože věděl, že bytost tak obdařená duchem nemusí být příliš krásná, není-li přímo ošklivá!

Cestu mu zastoupila rázně Lesjana. „Chci ti ještě ukázat naše ležení!“

Samuela nenapadlo nic lepšího než předstírat, že nerozumí. „Was? Was? Ah – lezení! Schlafen. Jit spat! Uz cas,“ přivřel výmluvně oči.

Na hladině rybníka se poklidně odrážel úplněk, ale na mělčině naproti prý jeho muži zvečera zahlédli rej prsatých najader! Zoufale očekával náповědu od své šikovné markytánky.

Nejspíš se jí líbíte,“ prohodila Sonja jazykem Franků a pokrčila rameny.

„Je moc dlouhá a má ostruhy!“ zabědoval.

„Je to jen ženská,“ uklidňovala ho. ...Kolikrát jsem já musela obětovat tělo, aby duše přežila, pomyslela si.

Náčelnice se naklonila ke své pobočnici a s jakýmsi m vzkazem ji posílala pryč. – „Však my už se nějak domluvíme,“ dodala.

Bukja pohlédla nešťastně na Sáma, prvního muže, který nebyl násilník, chvastoun ani slaboch, ale měl jemnou vnímavost nejlepších z žen, a odkvačila ke své klisně, pasoucí se opodál. K překvapení všech odvázala i vraníka své velitelky, který ji ochotně následoval. Sotva doznělo mlaskání kopyt v měkké trávě a v šeru se rozplynul Sámův krásný sen o večeru poezie,

Statná Lesjana ho majetnický plácla přes měkké hýždě a nedočkavě

naznačovala odchod.

„Čtyři kopiníci s námi!“ přikázal Sámó svému hejtmanovi, ale už předem vycítil, že nepochodí.

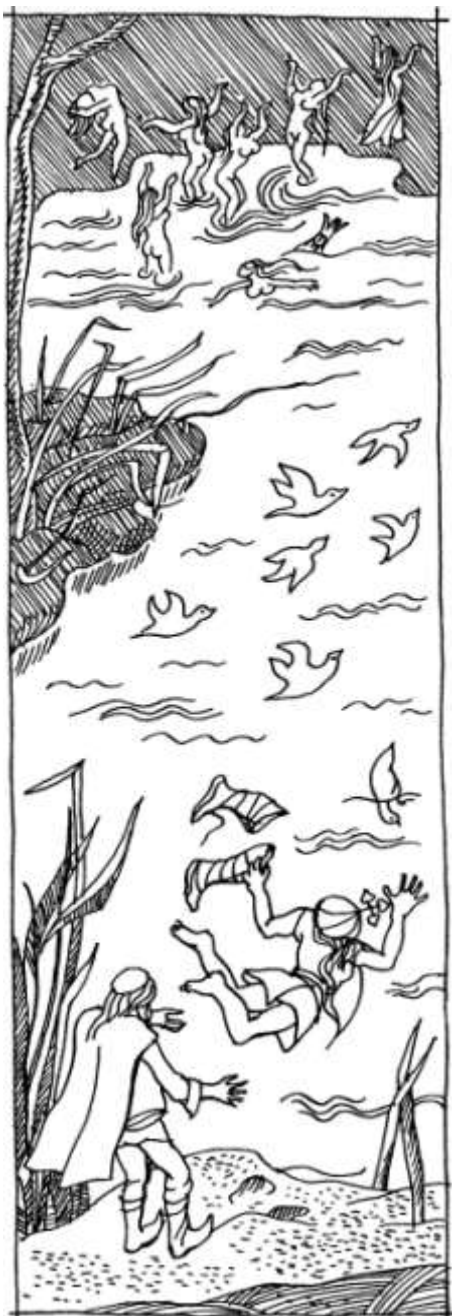
Lesjana ho vzala za ruku, s autoritou starší sestry, popohánějící své pomalé bratříčky... ach, kde je jim konec!

„Ať nás co nejrychleji dojdou!“ stačil ještě Sámó požádat Sonju, která ale pochybovala, že by zbrojnoši opustili za soumraku vrhcáby a vydali se napospas žabím žinkám.

Vymanil ruku ze sevření náčelnice a v tom dusnu před bouří ji následoval stezkou kolem rybníka, odevzdán svému osudu. Plápolavou září ohňů a mužský halas nechali brzy za sebou. Oči přivykaly tmě. Zdálo se mu, že znejistěla, zpomaluje a často se rozhlíží do stran.

Pak šlápla velitelka do čerstvého koblížku, rozhořčeně proklela Peruna, a když se jí nedařilo očistit holínky chomáči trávy, zamířila s nimi v ruce k vodě.

Rozhrnovala před sebou šustivé rákosí a Samuel ji následoval. Zůstat sám v těch temných houštinách by bylo ještě horší.

Cosi před nimi prudce vzlétlo a bojovnice vykřikla a přimkla se k němu. Desítky divokých kačen tloukly kolem křídly a plachtily do dáli.

„Jen jsem tě chtěla ochránit!“ odtrhla se a vyrazila rázně kupředu. Břeh náhle končil. Zabořila se chodidly do dna a přepadla.

Kupec vídal lodníky obeplouvající v Mainu zakotvené nákladní čluny, ale věřil, že jen ženy obdařené čarodějnou mocí neklesají ke dnu.

Náčelnice si strhla brčálovou uniformu, odhodila ji na břeh a rychle postupovala dál, aby skryla svou nahotu. „Barva se rozpouští, rybník by zezelenal!“ Pak se žabími pohyby rozjela přes hlubiny.

Kdyby záblesky bílých oblin nepůsobily tak lidsky, padl by Samuel na kolena a žadonil o holý život. Ach ty Slovanke! Kouska studu nemají! S úlevou vyklouzl ze střeviců protažených do špicí, vykasal si nohavice, a velmi opatrně vstoupil na mělčinu, aby si opláchl tvář.Někde tu mám mycí masť, šmátral v kapsáři a vybavoval si slasti omývání v Egeru.

Lesjana jen v přílbici z tvrzené kůže zatím předváděla uprostřed rybníka úderý motýlích křídel. Konečně našel Sámo zavlhlý zbytek mycího koláčku v obalu z rybího měchýře. Odhodil tornu i kamizolu do trávy a vyklouzl i z nabíraných gatí; jen jemné žluté háce si ponechal.

Amazonka byla daleko. Napěnil se a pokročil hlouběji, aby spláchl všechen ten lepkavý znoj. Pozvolné dno vzbuzovalo důvěru; troufl si až po pás. Poslední podzimní dny byly neobvykle teplé a v průzračné čistotě se cítil blaze. Zatoužil ten pocit sdílet... Ach, kdo mě dnes utěší?

Jóna v Métách, týdny odsud, Lipka už zase slouží na hradišti, a měkká Sonja... S tou už ne, vždycky mám pak výčitky!

V dáli se zabělaly tvrdé pŕlky náčelnice bojovnic, která se otáčela obloukem zpátky a chvílemi úplně mizela pod vodou.

...Co ta její pobočnice? Veršuje a oceňuje můj vzlet! Zasníl se při představě něžné poetické přede hry, u které by, pokud možná, zůstalo.

Cosi pod hladinou mu strašlivou silou podrazilo nohy. Wasserman se zmocnil jeho šafránových spodků a už si táhl dušičku do hloubky!

Bil kolem sebe rukama a zkoušel se odrazit ode dna, ale nedosáhl.

Pak ho ze zadu obemkla silná chapadla a vyzvedla nad hladinu.

Lapl po dechu, ale nestačil vykřiknout a už zase klesal.

Lesjana vynikala odmalička rychlostí a obratností, a jak přerůstala jiné

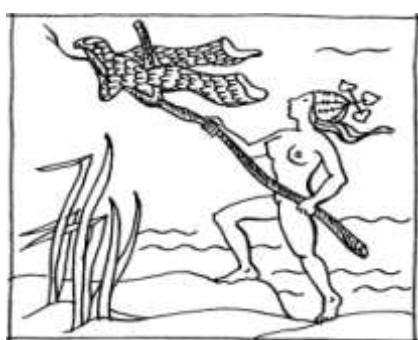
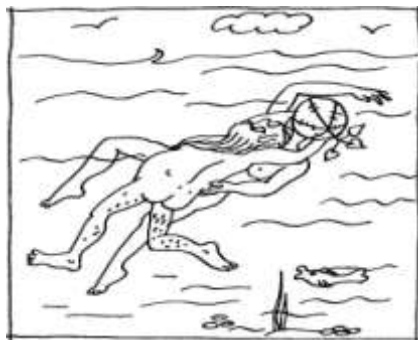
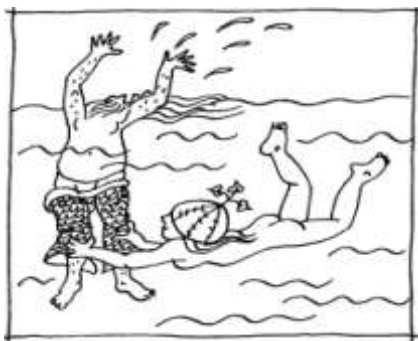
výškou i silou, počala povyšovat tělo nad ducha jako nějaký muž. V oddílu, kterému vládla pevnou rukou, zavedla soutěže v rozbězích, roznožkách a skocích přes oheň i přes ochočené kozy. Předváděla dívkám své svalnaté údy, netrpěla zbytečné rozpravy a lukostřelkyně musely cvičit na paloucích jako ona – bez šatu, který omezoval pohyb.

A přece bylo místečko uprostřed jejího těla, s nímž si nevěděla rady, které ji neurčitě znepokojovalo a ohrožovalo její postavení velitelky, posměchem zasvěcených.

Samuel ještě vykašlával vodu, ale už se zklidňoval. Statečná Lesjana ho zřejmě v poslední chvíli zachránila ze spárů netvora a teď ho nadlehčovala! Spočíval na jejích loktech jako děcko, a v tom pocitu bezmoci nacházel sladkou útěchu. „Danke, danke Lesha,“ vzdychal vděčně. Náhle ucítil, jak mu roztahuje nohy.

„Dělej žabí pohyby!“ Druhou rukou mu podpírala kulaté břicho. „Naučila jsem už větší nemehla!“

„Nemohla! Já nemohla!“ sténal kupec a plácal kolem sebe rukama.

„Od sebe, k sobě!“ Lesja zvládla v tůňkách i vyhublé holky a dobře živěného mužička nadnášel bezpracně jeho tělní tuk.

„K tobě, já k tobě!“ vrhal se jí zoufale kolem krku.

Slitovala se nad ubožákem a přitáhla si ho. Jejich oči a ústa byly teď na stejné úrovni, ale ona stála nohama na dně a jemu chybělo půl sáhu.

‘Je to jen žena...,’ vzpomněl si, co prohodila Sonja. Teď šlo o život. „Mijuli tě!“ vyrazil ze sebe co nejpřesvědčivěji, a přísál se k jejím rtům, jak ho to naučila nejdražší Jóna.

...Tak tohle je ta láska, o které se zpívá? A čím mě ten drobeček tlačí do pupíčku? Říkala si náčelnice.

Když ucítil Samuel v podpažních jamkách tvrdé předprsňé bojovnice, zavřel oči. Věděl, že je ztracen, a ve stavu beztíže a bezmoci se odevzdal svému osudu. ...Ženy už vědí, jak to zařídit! Vytanula mu vynalézavá Libuss v horké lázni vyložené lněnými prostěradly. Ach...

Ve vodě byla Lesjana, ve svém živlu. Neuvidí mě a není zdejší! A jako neplavec bude v nevyhodě!

Už jako divoká mladá holka si předsevzala, že toho prvního zabije.

Zatlačila mu hlavu oběma rukama pod hladinu, sevřela okounka mezi svá vypracovaná stehna a hnětla. ...Však on už zařídí, co je třeba, to jedině muži umí! Zmítá se jako nepřičetný, správně. Slýchala, že to dělají; z vášně. Pevně ho držela a nepustila, a teprve když ochabl, odmrštila prázdné tělo. – Teď už vím všechno!

Sámo se poprvé rozmnožil po rybím způsobu, třením, a jako obvykle ztratil na chvíli vědomí. Tukové polštářky ho však milosrdně vynesly na hladinu a ustálily v poloze nznak.

Když se probral a rozpomenul, zůstal bez hnutí, aby nenarušil to nádherné nové kouzlo vodoplutí. Až po chvíli zahýbal prsty, pak zápěstími a zamnul si oči. Hvězdy naň shlížely vyčítavě. – Za tohle ale

opravdu nemohu! Proudý v rybníku ho unášely k protějšímu břehu. Daleko před ním už doplouvaly k táboru žen jeho žluté spodky.

Od ohňů zazníval zpěv. Hlasy se prolínaly, jak to Libuss učila ženské v jeho karavaně. Zněly však rázněji – byla to pochodová píseň!

Na břeh vyšla vysoká žena. – Ne!

Lesjana přebrodila čapími kroky mělčinu, ale shrábla jen jeho žluté hace s krajkami a odběhla je triumfálně ukázat svým družkám u ohně.

Kupec si oddechl. Voda ho nadnášela, panika ustupovala. Trochu se osměloval a zkoušel i drobné čubí pohyby. Odchýlil se stranou od písčiny osvětlené plameny a konečně našlápl dno. ...Někde se tu ukryji a přečkám do rána. Pak vycítil, že není sám. Z rákosí ho hřály oddané oči. Zakryl si dlaněmi klín a zatáhl břich. A tu ji uslyšel:

*„Voděnka tichá přehluboká
panenka malá černoooká...“*

Bukja! Zaradoval se upřímně a nezůstal jí dlužen:

*„Czerné oci o pulnoczi
vydavam se do tve moczi...“*

Blížili se rozpacitě k sobě. Byla stále v té hrozně uniformě, ale sňala si alespoň přilbici a rozpuštěné vlasy jí spadly až do pasu.

...Unikl Lesjaně a připlul za mnou! Radovala se dívka. Teď se třese chladem jako ti pejsci na hraní, z vlka a srnky, co prodává Švestra.

Odvrátila se, vyklouzla z kazajky, cudně zakryla záplavou kadeří prsy, které jí bláhově připadaly příliš velké na její drobnost, a něžně ho vytřela, aby nenastydl. Co na tom, že zezelenal vývarem z puškvorce, který se zatím Modřínce nedařilo ustálit. Aniž si cokoli řekli, ustupovali do skrytějších míst. Sám si uvázal rukávce její haleny kolem pasu a zbytek zelené matérie zřasil vepředu jako bederní roušku.

Svírala koženou přilbici pod paží a přála si mít dvě na své vnady. Dotkli se nechtě rameny, plaše se odtáhli a oba vzhlédli k obloze, aby oddálili ten nečekaný, ale naléhavý pocit nevyhnutelnosti. Nadcházející podzim už vymazal některá souhvězdí, ale noc byla ještě teplá.

*„Pohladili se očima
zavadili hřbety dlaní
dotkli se boky a rameny
Našli se bez hledání...“*

zaveršovala Bukja nejistě a zajíkávě.

Od chvíle, kdy mu při omývání velitelka oddílu podrazila nohy a pod vodou ho potupně využila, uběhla jen chvilka. Přežil a zase vzlétal!

„Neublížila ti Lesjana?“ zablýsklo se dívce v očích.

„Naučila mě vodoplutí,“ uvědomil si, oč je už dnes večer dál; a to ještě ani nedorazili k městu žen!

Bukja mu starostlivě odtlačovala valy rákosí a přidržovala pružné větve lísek. Postupoval dva kroky za ní, a ve světle luny domýšlel její ideální proporce – nedlouhé nohy, úzká ramínka a sladce těžké boky. A když se ohlédla... ty oči! Teď byla zase řada na něm:

*„Nejtízsi pesinkou v rakosi
specham za tebou,
nad hlavou hvezdy zlate
pred sebu uplnky kulate...“*

Zastavila se, ohlédla a on ji došel na dotek. Konečky prstů, ztvrdlými zacházením s tětívou, mu přejela něžně tvář a vyšla o poznání houpavěji.

V půli oblouku břehu, mezi táborem mužů a žen, rozeznal Sámo místo, kde Lesjana odbočila k vodě, a na břehu našel svůj odhozený šat i střevíce. Po chvíli vystoupil z vrbiček oděn, a vrátil vypůjčenou halenu Bukje. Seděla tiše na převislém trsu trávy nad vodou, lýčené střevíce vedle ní, nožky ponořené...

Usedl mlčky po jejím boku a oba hleděli na hru vlnek ve světle luny. Cítil, že ona prožívá své nejvzácnější chvíle, jedinečný objev souznění a naděje naplnění.. Pro něj to byla jen další z mnoha zastávek.

*„Měsíčku postůj maličko
viděls kdy takový zázrak?
postříbři ještě tělo mé
a pak se ukryj za mrak,“*

zašeptala, a on jí vdechl láskyplně teplo do vlasů a olízl lalůček ouška.

...S každou jsme o něco lepší, utěšoval se. Jeho osudová láska dlela v jiném světě, který mu už vybledal, jako vybledne i tento svět, až zase zamíří zpátky.

Bukja se zklidňovala a vychutnávala všemi smysly kouzlo prolnutí. ...Nevrhá se na mě a nehněte mé vnady, vzpomněla si, co slýchala od zkušenějších žen. Je tak jemný a chytrý. Sedí jen pokojně vedle mě, jako bychom měli před sebou celý zbytek života...

V kapsáři nahmátla tu věčičku od Akáty, a zatím ji zahřívala v dlani. Samuel stěží potlačoval zívání. Měl za sebou rušný den, a poslední

zbytek jeho mužných sil zmarnila pod hladinou mezi kolena ta nešikovná Amazonka! Přemáhaly ho vlny sladké únavy. Vděčně se opřel o jemnou dívku, která vycítila jeho rozpoložení a k ničemu ho nenutila. Zítra... Klouzal po jejím těle níž a níž. Hladila a laskala mu ramena i skráně. Z polosnu ještě vnímal, jak mu navléká na malíček kouzelné *pojídlo*, ve tvaru arabského numera osm a svým malíčkem v druhém otvoru se s ním spojuje po pohanském zvyku.

On sám prodával ty bronzové dvojkroužky dychtivým Slovankám, aby jejich muži nevěděli.

„*Pojím tě a pojímám
nebudeš už nikdy sám,*“

zašeptala.

Ne, nic to neznamená! Za pár dní zase uvidím Eger, a s karavanou, obtěžkanou podzimními kožkami, zamířím zpátky do Metz.

S hlavou v teplé prohlubni jejího klína, na nejdokonalejším loži dvou polštářků měkkých stehen, odplouval za pleskání vlnek a šustění rákosí, do říše snů, do říše žen...

Současně s ranní rozhybkou cvičily lučištnice *oddilu tichého napadení* i samotné ticho na povel 'psst!'. Potom, stále bez hlesu, napájely koníky, ale ještě nesedlaly.

Před vydatnou ranní kaší z ovsa se sešikovaly na palouku a Lesjana k nim promluvila hlubokým hlasem: „Zbabělý kupec stále váhá a zdržuje nás už druhý den!“ roztáhla před sebou vítězně jeho krajkové spodky.

Žádná z žen už nepochybovala, že náčelnice není, co se o ní říkalo. „Je-li jeho vybraná stráž jen tlupa strašpytlů, jak jste viděly, jeho muži u Oharky musí být ještě horší darmožrouti a sotva by nám byli posilou!“

Ženy sice věřily Lipce, a pomoc, v níž doufala, jim dávala naději na

život, jak má být – s muži a dětmi. Břichatí zbrojnoši na protější straně rybníka, by ale před avarskou jízdou vzali nohy na ramena.

Lesjana roztrhla podél švu umně zdobený kus jemného prádla, obarvený drahocenným safronem, oddělila si po délce tři pentličky, připevnila je uzlíky k přilbici a hodila Sámovu pýchu mezi děvy. V oddílu to zahučelo.

„Ať se dostane na každou! ...Kde je Bukja?“ povšimla se, že chybí.

Ze šťastných snů o budoucnosti vytrhl Bukju dusot kopyt. Ze zvyku si narazila přilbici a uchopila meč. Stezkou po hrázi, těsně za jejími zády, mířili k táboru žen dva jezdcí. Ano! Průhledem v rákosí se jen mihli, ale vlasy měli zkrácené a klátili se v sedlech bez půvabu, jako muži!

To už se posadil i Sámo a mžoural do ranního sluníčka. Někdo svíral jeho ruku... Pohled přes rybník mu připomněl včerejší večer!

Když nebezpečí pominulo, Bukja se otočila k muži, se kterým se v noci spojila zaříkaným kouzlem, a vytřeštila oči. – Ten zelený mužíček?

Barvivo, které snadno opouštělo lněnou osnovu, se mu vsáklo hluboko do kůže, rozmočené dlouhým pobytem ve vodě, když ho v noci láskyplně vytírala! Marnivý kupec se naštěstí neviděl a byl v dobrém rozmaru.

Ucítil cosi na prstě a zvedl ruku, aby to prozkoumal. Bukja prostrčila malíček druhým otvorem, šťastně se usmála a připomněla mu zaříkadlo, ne že by tomu kouzlu úplně věřila. (I když ho směnila za tři ovce).

„Pojím tě a pojmám, nebudeš už nikdy sám...“

Kupec prohlížel její 'pojídlo' jako u vytržení. Nebyl to jeden z jeho jednoduchých bronzových odlitků. Do ryziho zlata kdosi umně vyryl propletené lodyhy se zvonečky! Vzpomněl na svatební zvony v Metz a na slavnostní spojování novokřesťanů ve vysoké kamenné svatyni, na které se chodívala Libuss dívat – i na ocelovou jehlici, kterou své Zeicherin daroval. „Odkud to máš?“ zeptal se zběžně, aby ji nepoplašil zájmem.

„Od Akáty. Ale vyryla to Modřínka, a ty ozdůbky vymyslela Lipka.“

„Myslím ten... zvláštní bronz,“ naznačil opatrně.

„To je přece zlato,“ podivila se neznalosti obchodníka. „Z té kořisti po Avarech,“ dodala.

V té chvíli už Sámó věděl najisto, že 'říše žen' je jeho osud.

Mladičký Krok a Viklan, kterému ještě přeskakoval hlas, objeli půlkruh rybníka a zarazili koně uprostřed tábora, přímo před nastoupeným oddílem. Lesjana, kterou v sedle převyšovali, jim přikázala sestoupit, a pak je ještě donutila pokleknout. Chlapci poklesli na jedno koleno, jak byli zvyklí před Avary, sklonili hlavy a vyčkávali.

„Jaké zvěsti přinášíte?“ zeptala se náčelnice přísně.

Klátivý Krok, zvyklý přenašet ve své hlavě dlouhé zprávy, se zastyděl za jedinou větu, kvůli které vážili den a noc cesty:

„Bílý kůň se popásá pod Rybínem...“ řekl.

„A to je všechno?“ obořila se na něj Lesjana, ale pochopila, co z toho vyplývá. Málem už doufala, že se Lipka nevrátí. ... Musím jednat!

Koutkem oka zahlédla mezi ženami jedinou přílbici bez žluté pentle. Bukja! Připlížila se ráno odkudsi potají! ... Vyřídí si to s ní později. „Sedlejte!“ rozkázala bojovnicím a odváděla chlapce stranou, aby vyzvěděla víc.

Když se ráno Sámó rozloučil s jemnou Bukjou, kterou pojal zrychleným pohanským způsobem za manželku, aniž ji v noci jaksepatří 'poznal', zamířil jako bez duše zpátky do tábora. Myslel jen na zlaté pojídlo, a vidina avarského pokladu, který si zřejmě ženy rozdělily ve slitcích, roztavených požárem, plně zaměstnávala jeho představivost.

Ani si nevšiml, že vysloužilec, který střežil vstup do ležení, před ním utekl. Od kotlíků vzhlédla markytánka a upustila hliněný hrnec.

Muži ustávali v hádkách, a jeden po druhém hleděli udiveně na ten zelenavý přízrak. „Divoženky z pána vytáhly život!“ závistivě litovali nic netušícího kupce. „Valchovaly ho celou noc!“

„Umlkňte, vy škodníci,“ okřikla je Sonja a už si nebožáka odváděla do stanu. „Jinak jste v pořádku, pane?“

Poslední kousek mycího koláčku od Lipky rozpustila včera večer. Přistrčila mu špígl, ten ďáblův vynález, ženám ku trápení.

V příšeří rozeznal kupec v levném mosazném zrcátku celkem přijatelný obrys své tváře a mávl zelenou rukou. „To nic, to pustí.“

Marně ho Sonja drhla mokrou utěrkou. Nakonec se k němu na zkoušku přísála. Cítil její pilný jazyk na vzorku předloktí, které neměnilo barvu, zatímco smyslné rty snaživé markytánky zelenaly.

„Zkusíme to lehem, zahlédl pod plachetkou soudek hořké kořalky na bolest a žal, a namočenými prsty jí rozmazával ústa.

Z protějšího břehu krytého rákosím zazněl zlověstně hluboký tón volského rohu – znamení 'do sedel!'. Sonja pohlédla na Sáma, který nešťastně přikývl, a otevřela víko cestovní truhlice s oblečením do mrazů.

Chvíli bylo ticho. Pak se ozval od hráze pleskot, jako když kapky deště padají na ploché kameny. Hluk se změnil v příval, průtrž, krupobití a bouři, a za blýskání zbraní vtrhla do tábora mužů lehká ženská jízda.

Lesjana zavelela k nástupu a oddíl se rychle přeskupoval po četách do řad. „Tři kroky vzad!“ Brčálové uniformy jezdkyňím slušely, ale couvání se jim ještě nedařilo. Narážely do sebe ocasy.

Z největšího stanu vystoupila rozpačitě markytánka se zelenými rty a přidržovala závěs svému pánovi.

Samuel v těžkém vydrším kožichu s kapucí vyšel do teplého podzimního dne a pozdravil bojovnice pozvednutou pravicí v bobřích palečnicích.

Zbrojnoši jeho osobní stráže zvedali hlavy, vylézali ze svých pelechů a zírali. Všechny jezdky měly v přílbicích vetknuté žluté útržky, pocházející nepochybně z pánových spodků. Jen jedinou, a docela pěknou, vynechal. „Kdes byla v noci?“ sykla Lesjana.

„Hledala jsem pojidlo, vypadlo mi někde cestou,“ sklopila oči Bukja. To bylo vážné. Slované ženy nosily dvojkroužky z bronzu nebo z hruškového dřeva a ty, které toužily po velkých rodinách, z králičích lopatek, vždy při sobě. V těch dobách nedostatku mužů musely být připravené k rychlému obřadu, kdykoli je potkalo štěstí.

Když Krok a Viklan z družstva zvědů předali Lesjaně zprávu o návratu Lipky a zamířili zpátky. Zdálky už hradiště zase připomínalo mohutnou pevnost. Zblízka působily palisády z nevyschlých kmenů, a čerstvě vymýcený okolní porost, ještě trochu syrově.

Nad brodem, kde začínala cesta stoupat, postavily ženy za dva dny jejich nepřítomnosti jakousi klenutou bránu.

Nápad vítězného oblouku dostala Lipka shora; nikdy nic podobného neviděla. Od své sestřičky, přes propast času, čerpala také jistotu, že se od nich Sámó přese všechna příkoří neodvrátí – když budou snaživé.

Nosnou konstrukci z pružných kmínků svázaných povříslly protkaly ženy smřím, březovými větvičkami a úponky divokého chmele ještě na zemi a až pak, s pomocí vidlic a lan, celou tu nádheru vztyčily a zajistily.

Lehčí děvy ještě přizdobovaly uvítací slavobránu pozdními květy a pestrými kohoutími pery a Lipka už zvažovala možnost zapálení vyschlého oblouku na jaře – v krajním případě přímého avarského útoku.

Po poledni přebrodila Liboc a na druhé straně dohodla s Dubjaninými dřevorubkami rozšíření mýtiny, s výhledem na hradiště, pro kupcův doprovod. Nezapomněla ani na ohradu pro koně a štíhlý stožár, který ponese bílou kopeckou korouhvičku.

Nepochybovala, že zkušený a kultivovaný Frank mezi obyvatelky hradiště dobře zapadne. Dokud ale nenaleznou způsob, jak začlenit jeho mužstvo nejistých kvalit do zaběhnutého života žen, bude lépe obě strany oddělit a odzkoušet v malém všechny možnosti – od zrovnoprávnění mužů až po jejich dražbu.

„Lipko, Lipko!“ zaslechla vzrušené hlasy přijíždějících chlapců, které přijala jen pro radost ze setkání, protože už dávno věděla, jaké zvěsti přináší. „Lesjana přivádí kupce!“

„Opravdu? Dobře jste pořídili,“ zahrála překvapení.

„A pojme ho za manžela!“ dodávali jedním dechem a zvedali háčky malíčků jakoby v pojidle.

Poprvé a naposledy užila Lipka ostruhy, ale Šéma nevyrazil. Jen se zachvěl a pohodil vyčítavě hlavou. Zastyděla se a přejela mu omluvně dlaněmi po šíji. Teprve potom vyběhl po svém; svižně, ale ne překotně.

Zralejší Krok zadržel mladšího Viklana. Vycítil, že paní odjíždí, aby byla sama, a nestojí o jejich společnost.

Daleko od lidí si poplakala, nad sebou i nad světem, opláchla očka v bystré vodě a před západem slunce se vrátila zase ke svým družkám. Sámο přijíždí a to je to hlavní! Teď bude záležet jen na nich, zda zůstane.

Navečer svolala Lipka na nádvoří radu předních žen (co spolu mluvily).

Modřínka stáhla plachetku z obrovské mapy, do které v posledních týdnech vytvarovala do vrstvy jílu každý kousek okolí, dle popisů zvěďů. Vše ještě zvýraznila barvami. V prohlubni Něžického rybníka stála pro

větší názornost dokonce modrozelená loužička vody.

Lipka ukázala vrbovým proutkem místo, kde se nacházela vzácná návštěva, i místo připravovaného tábora v dohledu Rybína, kam měly nazítí zavést lučičnice Sámův doprovod.

Habřinka pohovořila o pečeních, nádivkách, zálivkách tučných krémech a sulcích a vyžádala si další dívky na výpomoc.

Trzně nadaná Švestra navrhla předznamenat dobré obchodní vztahy nějakým pěkným dárkem a zdobná Akáta se nechala spustit ve vědru do staré hradní studny, která teď sloužila ženám jako klenotnice.

Béza a Olša předzpívaly na ukázkou dvojím hlasem první sloku uvítacího chorálu *Krev a sůl* na nápěv staré ženské písně *Krev a mlíko*, ale na tři doby. „To stačí, to stačí!“ volaly všechny.

„Vzdělaný kupec ocení vaše umění,“ ujistila je Lipka.

Kejklířské kousky dostala na starost hrbatá Smrkna. Do uvítacího programu navrhla oblíbený 'tanec smrti', s ostře nabroušenou kosou, ale Lipka nakonec prosadila scénku 'Zlato nad sůl', ve které si hamižný bohatec dopřává soli víc než je zdrávo. Smrkna hned vypoučila oči, vyplázla jazyk, padla k zemi a vesele třepotala lýčeny střevisi.

Modřinka nabídla zmalovat mladinky, určené k uvítání vzácného hosta. Chléb, který mu podají, měl kupec na oplátku obřadně posolit. „Jaká je jeho oblíbená barva pleti?“ chtěla vědět.

„Nedělá rozdílů,“ povzdechla Lipka.

Zádumčivá Bóra se zeptala, bude-li tu spát – a kde.

„A s kým?“ ozvalo se z hloučku.

„Sámo je družný, a okouzlíte-li ho, pojme některé z vás za manželky,“ slíbila jim Lipka. „Pak tu spíše zůstane,“ přemohla se pro dobrou věc.

Dovedla si představit, co poutá muže, který už má všechno ostatní, k ženě. A věděla, o čem sní nenaplněné matky s prázdnou náručí.

Už za ranního šera sestupovaly obyvatelky hradiště ve spodničkách k brodu a řadily se u ohniště, na kterém Akáta zahušťovala v kotlíku po celou noc velkou várku mycí masti.

Nakonec pastu nasýtla voňavým vřesem a propasírovala řídkým

režným plátnem a každé z čekajících žen plácla dřevěnou lžící do dlaně trochu té vzácnosti.

Zprvu nedůvěřivě, ale brzy už rozverně pěnily a drhly jedna druhou, v předtím nepoznané slasti z čistého těla, a jako by s tou špínou smývaly i ošklivost předchozích let.

Lipka se těšila z jejich radosti a děkovala své sestřičce, tam někde nahoře, že jí poradila: 'Všechno až v pravou chvíli!'

Voda odnášela pryč minulost porobených žen, které chtěly do nového věku, počínajícího příchodem Sáma, vstoupit jako znovuzrozené.

Zatímco dívky spěchaly zpátky nahoru, aby si zapletly copy, obrousily pískovými kameny nehtičky, napustily rty a terčiky savek malinovou trestí a uvázaly barevné šňůrky a pentle, prostranství kolem slavobrány se zaplňovalo.

Zdaleka široka přicházely hloučky polníků se svými strhanými manželkami a zakřiknutými dětmi, pastičkáři, lovci, rybáci a číhaři. Všichni nějak zvěděli, že se tu chystá cosi nevidaného a důležitého.

Lipka se vmísila mezi ně a naslouchala jejich neobratným větám.

Překvapilo ji, jak často zaslechla své jméno, ale nikdo z těch lidiček ji našťestí neznal. Byla docela obyčejná a splývala s nimi.

„Má paní...“, oslovila ji náhle žena, zahalená do višňově červeného hávu, který jí spadl dolů přes boky. Tvář měla ve stínu, ale vycházela z ní zvláštní síla.

„Psst!“ odváděla ji Lipka stranou. Když neznámá rozevřela přehoz, pochopila. – Ty oči! Vzpomněla na Harunu. Byla z dalekých krajů, tmavší a intenzivnější než zdejší dívky a voněla také jinak; jako Sámovo koření. Uprchlá otrokyně? Nebo snad... „Já nejsem žádná paní,“ řekla. „Kdo jsi a odkud mě znáš?“

„Říkají mi Višňu a znám muže, který je ti souzen.“

„Višňa! Višňa!“ roztančily se kolem ní děti. To bylo příznivé znamení. Kdyby jen měla pravdu! Pohlédla Lipka k hradišti. Ale kolik krásnějších a nadanějších žen tam čeká na jediného a jedinečného Sáma...

Z hloubi lesa, z druhého břehu Liboce, k nim dolehl hluboký zvuk. Obě ztichly a naslouchaly. Z nejbližší strážní věže v předprsni palisád odpověděla připravená Béza na volský roh, o čtyři tóny výš.

Ve stejném okamžiku jako Lipka, vykročila Višňu ke hradišti, jako by tam odjakživa patřila.

Zelenavý Sámo, maskovaný vydrím kožichem, válenkami a palečnicemi, uprostřed oddílu tichých lučištnic, zadržel koně a napjatě naslouchal. Potřetí zaduly Lesjana a Béza současně a bučení a mručení souznělo přes hluboké hvozdy v dokonalé harmonii.

Stále mě něčím udivují! Radoval se kupec. Občas mu ještě bleskla

hlavou starost o zboží, se kterým jeho bratřenec putoval ze základny na Egeru dál na východ. Na milovanou Jónu, sedm týdnů odsud, vzpomněl už jen, když mu ji výraznou křivkou, připomněla některá z žen.

Na povel 'blaho' sjely bojovnice na palouku z koní, rozběhly se do všech stran a zmizely v porostu. Nežli je zlenivělí zbrojnoši dojeli, byly už zase v sedlech a udivovaly ty staré vojny svými vyrovnanými šiky.

Během poslední zastávky před Rybínem vyhledala markytánka mezi nákladními zvířaty mulu nesoucí nejnovější výmysl pro změkčilé vojevůdce. Železným oděvem vytepaným na míru se Sámó rozhodl oslnit slovanský lid a současně zakrýt své zbarvení.

Drahocenné pancíře ze zbrojířské dílny franckého krále Dagoberta přiměla objednat spořivého kupce Jóna, které to vedle brnění obzvlášť slušelo. Na rozdíl od siláckého vladaře však nevynikal Samuel odvahou a nová teritoria získával bezpečněji, trpělivým chytračením.

Po dlouhém napjatém čekání vyvedla markytánka ze křoví skvostného železného panáka! Útvar se rozpadl – ženy žasly a koně se vzpínali.

Štěrbinovými průhledy pozoroval kupec pozdvižení, které způsobil, a cítil se skvěle. Když ho pak lučištnice musely vyzvednout do sedla, pocit nadřazenosti poněkud ustoupil.

...Je-li všude ze železa? Dohadovaly se mezi sebou a záviděly mu jeho pancířem zvýrazněnou mužnost i ten chochol z pestrobarevného peří a ty rozkošné plechové střevičky se špičkami nahoru.

Lesjana zavelela 'do cvalíku!', ale kvůli železnému muži po svém boku musela zvolnit tempo. Podzimní slunce před polednem ještě notně pánilo a markytánka polévala plechy chladnou vodou z Liboce. Po chvíli se stezka přehoupla přes poslední hřeben a konvoj zastavil.

Sámó pozvedl hledí – a zatajil dech.

Na strmém ostrohu nad rozšířením říčky, na místě předsunuté základny Avarů, vypálené vzbouřenými ženami, vyrostlo zbrusu nové opevněné hradiště! Znovu zazněl roh a jiný mu v tercii odpověděl.

Sámó odhadl vzdálenost, která ještě zbývala, a požádal o pohár vína na posilněnou. Sladké moselské z pozdního sběru však neskončilo, kde zamýšlel. Z nálevky přilbice putoval nápoj okrčínkem do hrudního

panciře, dál po měkkém těle a úžlabím slabin a rourami nohavic do železných bot. Se zarpulostí svého kmene se rozhodl vytrvat.

Ověnčenou slavobránu zprvu ani nespojoval se svou návštěvou. Usoudil, že přijíždí v čase díkůvzdání některé z četných slovanských bohyň, podle mávajících děvčat v rozpuku, nejspíš bohyně plodnosti.

Nadšení lidu, který před nimi po stranách cesty poklekal, přičítal skvostně cizelovanému brnění a až po chvíli pochopil, že hold patří jemu samému. Na úpatí kopce vítr lomil směr a štěrbinami panciře teď příjemně chladil jeho přehřáté tělo.

Pod ověněným obloukem na něj čekaly spanilé dívky v bílých řízách. Za sborového zpěvu *Sláva bud' o pane náš!* vystoupila z prostředka řady zlatovláska s ošatkou, na níž spočíval kyprý pecen kvašeného chleba a damascénský kinžál s jílcem vykládaným kameny jako plané višničky.

V těžké výstroji se neodvažoval vychýlit ze sedla, ale to už vysoká Lesjana sjela z vraníka a pozvedla k němu podnos.

Zkoušel přeříznout tradiční dar slovanských žen, ale v plechových krytkách prstů neměl cit. Nakonec oddělil jen hubenou patku a bodl se přitom do stehna. Ještě že měl brnění!

Náčelnice lehké jízdy, mu se samozřejmostí první manželky uvolnila řemínky na zápěstí a stáhla velkou železnou rukavici. Když ji pozvedla do výše, v zástupech to zahučelo hrůzou a bázni. – „Ruka! Železná ruka!“

Sámo nahmatal volnými prsty kožený váček, vysypal na skývu kopeček soli a Lesjana předala symbol jeho dobré vůle vybraným dívkám. Jedna po druhé lízaly růžovými jazýčky drahocennou sůl, až docela zmizela.

Dojatý kupec se rozhodl oddělit z obrovského bochníku další krajíčky a rozhodit je, štědře posolené, zástupům. Vychutnával roli dobrotivého pána, ale nárazy větru do chocholu mu vychylovaly oplechovanou hlavu do všech stran a ztěžovaly jeho šlechetné úmysly.

‘Klaní se! On se nám klaní!’ jásaly děvy. Kupec to slovo neznal, ale ještě nikdy se mu nedostalo od Slovanů tak vřelého přijetí.

Cítil se na vrcholu světa – a to se před ním teprve otevírala říše žen tak mimořádně nadaných!

...Život je poznávání a milování a ostatní jen čekání. Tady budu

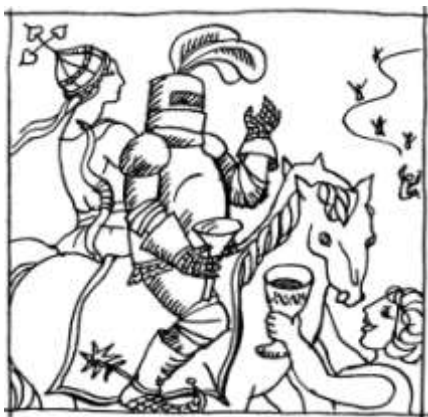
šťastný! Náhle to v davech zahučelo. Od horní brány sjížděla k brodu lučištnice na statném bělouši, kterého okamžitě rozeznal.

„Lipka! Naše Lipka!“ volaly ženy. Pohyb ho zatlačil vpřed a jeho klisna se vzepjala. Výztuhou pestrého peří na přilbici zachytil o oblouk s květinovou výzdobou a ztratil balanc. Mácháním rukou se ještě chvíli držel v sedle, ale další poryv větru dílo zkázy dokonal.

Omdlel dřív, než doznělo hromobití borčených plechů. Kostrčí, chráněnou jen podolkem drátěné košile našťestí dopadl na kyprý bochník. Lipka strhla Šému z mírných zákrutů cesty a řítila se k rytíři nejstrmější zkratkou. Prorazila kruh bezradné Lesjaniny družiny, sklonila se nad nešťastníkem a štěrbínami ho zkoumala.

Bledost očekávala, ale zelenost ji vyděsila. „Dubjano!“

Nejsilnější z žen vylomila sklopné hledí a roztrhla nýtované pancíře krčnice holýma rukama.

Odhodily přilbici s chocholem, a zatímco ženušky osadníků, bez špetky hrdosti, zápasily o žluté peří, Lipka se zhluboka nadechla, poprosila nebesa o pomoc, a vdechla svému muži ústy, už po třetí, nový život.

Víčka se mu zachvěla, zahýbal volnými prsty a sykl bolestí. Dav zahučel obdivem nad těmi kouzly.

Jen Lesjana se zamračene odvrátila. Zase viděly moji bezradnost!

Sámo ožíval; Lipku však znepokojoval nepřírozený úhel jeho nohou. S pomocí markytánky odstranila železné střevice plné lepkavého výtoky.

„Snad je to jen moselské,“ prohodila Sonja suše.

Obě byly ranhojičky a věděly, že polámané kosti zase srostou, stačí dva úplňky. Obě si ale v té chvíli už uvědomily, co to znamená.

Dobrotivý osud vyšel ženám vstříc! Na vyčerpávající zpáteční cestu do Metz nemohl ochromený kupec ani pomyslet. Než se vyhojí, rozbřednou cesty podzimními dešti, a pak už spadne první sníh!

Zborcené pancíře věznily Sáma v železném sevření a osm lučištnic ho muselo vynést do pevnosti žen na tlusté fošně.

První den ho ošetřovaly a krmily pouze štěrbínami.

Až narychlo přivolaný zbrojří z kupcova doprovodu pána vysekal z brnění majzlíkem z damascénské oceli. Zbrojnoš stejnoš na odměnu, kterou mu ženy dychtivě naznačovaly, nečekal. Vzal své nohy na ramena a kamarády vystrašil osudem pána, zajatého neukoženými divoškami. Rychle spakovali toaletní potřeby a zamířili do hlavního ležení na Egeru.

Jsou-li všichni takoví?! Vzdychaly za pohledným mládencem zklamané ženy, ale nakonec uvěřily Lipce, že jedna vlaštovka teplo nedělá.

Samuel vysvobozený z krunýře pookřál, a když ho několik žen, které ještě nepoznal, při trojhlasném zpěvu písní o voděnce vydrhlo v horké lázni pěnivými koláčky s příchutí malin a vytřelo lněnými sušadly, cítil se jako znovuzrozený. Byl rád, že už nemusí váhat, že osud rozhodl za něj.

Léčitelky připevnily k jeho kotníkům koženými proužky dlahy z lipového dřeva a obří Dubjana, která přenášela Sáma sem a tam jako loutku, ho uložila na vyvýšené lože z nadýchaných kožešin.

Tmavá Višňů s uhrančivýma očima mu podala kuličku ze slzí hlav máku a bolest mizela. Ráno se probudil do nového života.